

Kısaca Konu Başlıkları gizle

1 a. Şam Günleri

2 b. Selânik'e Dönüş

3 c. Mustafa Kemal Sofya'da

a. Şam Günleri

Harp akademisinden sonra Kurmay Yüzbaşı (**Kolağası**) olan Mustafa Kemal, Şam'daki 5. Orduya bağlı 30. Süvari Alayına tayin edildi. Artık öğrencilik yılları bitmiş, görev yılları başlamıştı. Mustafa Kemal, Şam'daki görevi sırasında başlayan bir ayaklanmayı bastırmak üzere 11 Mart 1905'te Havran'daki harekâta katıldı.

Ayaklanmanın bastırılmasından sonra tekrar Şam'a dönen Mustafa Kemal burada Ekim 1905'te "**Vatan ve Hürriyet Cemiyeti**"ni kurdu. Mustafa Kemal, 1906 yılında Selânik'e gelip Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin şubelerini açtı.

Mustafa Kemal'e, Şam'daki görevinde gösterdiği üstün başarılarından dolayı 25 Aralık 1906'da Beşinci Rütbeden Mecidi Nişanı verildi. 1907 yılının 20 Haziran'ında kıdemli yüzbaşı oldu ve önce Ordu Kurmay Başkanlığı emrine, aynı yılın 13 Ekim'inde de Manastır'daki 3. Ordu Karargâhına atandı.

b. Selânik'e Dönüş

Mustafa Kemal, Şam'daki görevinden sonra Selânik'te bulundu. Bir süre sonra Selânik-Üsküp demir yolu müfettişliği de kendisine verildi. Mustafa Kemal bir taraftan resmî görevlerini yerine getirirken diğer taraftan da ülke sorunlarıyla ilgilenmeye devam ediyordu. Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin Selânik şubesi 27 Eylül 1907'de **İttihat ve Terakki Cemiyeti** ile birleşmiş ve onun adını almıştı.

29 Ekim 1907'de bu cemiyete üye olan Mustafa Kemal bir süre sonra İttihat ve Terakkicilerle fikir ayrılıklarına düştü ve cemiyetten ayrıldı. 23 Temmuz 1908'de Meşrutiyet'in ilan edilmesi üzerine önce Bosna-Hersek ardından da Trablusgarp ve Bingazi bölgesinde kendisine cemiyetçe verilen askerî ve idari görevleri yaptı.

27 Kasım 1911'de binbaşı olan Mustafa Kemal, Mısır üzerinden Bingazi'ye geçti ve Enver Paşa'nın kurmay başkanı olarak göreve başladı. Daha sonra Tobruk, Derne ve Bingazi'deki komutanlıkları ile bölgede önemli başarılarla imza attı. O günlerde Mustafa Kemal'in Selânik'te bulunan Salih (**Bozok**) Bey'e 8-9 Mayıs 1912'de yazdığı mektupta yer alan

ifadeler aşağıdaki gibidir:

ATATÜRK DİYOR Kİ

... Biz vatana borçlu olduğumuz fedakârlık derecelerini düşündükçe bugüne kadar yapılan hizmeti pek değersiz buluyoruz. Vicdanımızdan gelen bir ses bize, vatanın bu sıcak ve samimi ufuklarını tamamen temizlemedikçe vazifemizi bitirmiş sayılmayacağımızı ihtar ediyor... Vatan mutlaka selamet bulacak, millet mutlaka olacaktır...

Utkan Kocatürk, Doğumundan Ölümüne Kadar Kaynakçalı Atatürk Günlüğü, s. 19.

Mustafa Kemal'in en zor anlarda bile ümidini kaybetmemesini ve vatana hizmet etme düşüncesi taşımasını nasıl açıklayabilirsiniz? Tartışınız.

c. Mustafa Kemal Sofya'da

Mustafa Kemal 1913 Ekim sonlarında Sofya Ataşemiliterliği (**askerî elçi**) görevine başlamıştır. Oradayken hem Bulgar ve diğer Balkan devletleri ordularının eğitimi ve silahlandırılması hem de bu devletlerin **I. Dünya Savaşı** öncesinde izledikleri siyaset hakkında **bilgi** edinmeye çalışmıştır. O günlerde katıldığı kostümlü baloda bütün dikkatleri üzerine çeken bir askerî diplomat olmuştur.

Mustafa Kemal'e 11 Ocak 1914'te Sofya Ataşemiliterliğine ek olarak Bükreş, Belgrad ve Çetine Ataşemiliterliğini yönetme görevi de verilmiştir. Mustafa Kemal, Sofya'dayken I. Dünya Savaşı başladı. O günlerde Bulgaristan'da Türklerin yaşadığı bölgeleri dolaşarak onların durumuyla yakından ilgilendi.

Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesi üzerine Mustafa Kemal'e Tekirdağ'da bulunan 19. Tümen Komutanlığı görevi verildi. Böylece Mustafa Kemal, 2 Şubat 1915 tarihinde Bulgaristan'daki görevinden döndü.

Kaynak:12.Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Ders Kitabı (PDF)

İnkılap Tarihi Ders Notları